

عوامل مؤثر بر سطح آگاهی مردم تبریز نسبت به محصولات ارگانیک

رقیه غفاری^۱، باب اله حیاتی^۲، مریم حق جو^{۳*}

^۱ فارغ التحصیل کارشناسی رشته اقتصاد کشاورزی/دانشگاه تبریز^۲، دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی/دانشگاه تبریز،^۳

دانشجوی دکتری اقتصاد کشاورزی/دانشگاه تبریز

m_haghjou@tabrizu.ac.ir

کشاورزی صنعتی با وجود افزایش تولیدات کشاورزی و حل مشکل کمبود غذا در بسیاری از ممالک جهان به ویژه در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، مشکلات جدیدی در عرصه اکوسیستم های کشاورزی به وجود آورده است که آلودگی منابع آب، خاک و غذا و بهم خوردن تعادل بیولوژیکی موجود در اکوسیستم ها و ظهور آثار سوء تغذیه ناشی از کاهش کیفیت مواد غذایی در انسان و حیوانات، در زمره مهمترین آنها بوده است. این امر، بویژه در کشورهای پیشرفته سبب گردید که سیستم کشت متداول به سمت تولید محصولات غذایی ارگانیک تغییر روند دهد. در این راستا، شناخت مصرف کنندگان و نوع نگرش و رفتار آنها نسبت به محصولات ارگانیک اولین قدم در زمینه برنامه ریزی تولیدی و مصرفی برای این نوع محصولات می باشد. هدف مطالعه حاضر شناسایی و سنجش عوامل مؤثر بر سطح نگرش مصرف کنندگان نسبت به محصولات ارگانیک در شهر تبریز می باشد. داده ها و اطلاعات مورد نیاز از طریق پیمایش های میدانی، با طراحی و تکمیل پرسشنامه به روش نمونه گیری تصادفی ساده از ۱۰۲ پاسخ گو در شهر تبریز، در سال ۱۳۹۱ جمع آوری شده است. برای بررسی عوامل مؤثر بر سطح نگرش مصرف کنندگان از مدل رگرسیون مرکب خطی که به روش حداقل مربعات معمولی برآورد شده است، استفاده شد. نتایج مطالعه نشان داد که عواملی نظیر سطح تحصیلات پاسخگویان، میزان اهمیت به مسائل زیست محیطی و سلامت فردی افراد رابطه مثبت و معنی داری با سطح آگاهی آنها نسبت به محصولات غذایی ارگانیک نشان می دهند. همچنین پاسخگویانی که دارای فرد با بیماری خاص در خانواده خود بودند، سطح آگاهی بالاتری نسبت به این محصولات نشان دادند. تبلیغات مناسب، برگزاری دوره های آموزشی برای کلیه سطوح تحصیلی، افزایش آگاهی جامعه نسبت به موضوعات پایداری و تولیدات سالم و مسائل حفظ محیط زیست از پیشنهادهای مطالعه حاضر می باشد.

واژه های کلیدی: سطح آگاهی، عوامل مؤثر، محصولات ارگانیک، تبریز